

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Назмієва Антона Олександровича на тему:
«Формування соціальної компетентності студентів закладів вищої освіти
у процесі діяльності органів студентського самоврядування», поданої на
здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 23 –
соціальна робота за спеціальністю 231 – соціальна робота

Дисертаційне дослідження Назмієва Антона Олександровича виконане на доволі актуальну тему, оскільки вона повною мірою співвідноситься з однією з провідних тенденцій сучасного суспільства – формуванням соціальної компетентності студентів, яка є однією із найважливіших компетентностей сучасного молодого покоління.

Дисертаційне дослідження вважаємо актуальним на часі. Підтвердженням цьому, є те, що соціальна компетентність студентів закладів вищої освіти ЗВО, як зазначає автор, – це інтегрована якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію цінностей, мотивів, знань, умінь, навичок, індивідуально-психологічних якостей та дозволяє особистості бути успішною в освітній, соціокультурній, професійній діяльності на основі гармонійного співіснування внутрішнього світу та зовнішньої мінливої соціальної реальності.

У зв'язку із зазначеним, дисертаційне дослідження Назмієва Антона Олександровича є цілісною науковою розвідкою у сучасній педагогічній науці, яка розкриває проблему на науково-теоретичному, практичному та методичному рівнях.

Структура роботи відрізняється логічною продуманістю, збалансованістю складових частин і корелює з реалізацією основних завдань дослідження, відображає логіку руху теоретико-експериментального дослідження. Основний зміст дисертаційної роботи свідчить про наявний педагогічний досвід здобувача, здатність до самостійного охоплення різних

аспектів досліджуваних педагогічних явищ і процесів. Формулювання головних методологічних характеристик роботи є кваліфікованим та виваженим конструктом, що заслуговує на схвалення та має наукову цінність. Необхідно підкреслити доцільне обрання методів дослідження, їх відповідність завданням, що вирішувалися у процесі дослідницьких пошуків.

Цікавим вважаємо результати експериментально-дослідницької роботи, які підтверджені значним обсягом статистичного матеріалу та їх можливість використання у процесі діяльності органів студентського самоврядування у закладах вищої освіти, фахової передвищої освіти, у процесі самоосвітньої та самовиховної діяльності студентської молоді, при розробці навчально-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх педагогічних та науково-педагогічних працівників, соціальних педагогів та соціальних працівників.

Вважаємо за необхідне, виділити ще низку переваг дослідження:

по-перше, вагомим є опрацьований масив наукової літератури та фахових джерел, які засвідчують про ґрунтовний підхід автора до виконання дисертаційної роботи.

По-друге, заслуговують на схвалення міркування автора до виокремлення педагогічних умов формування соціальної компетентності студентів закладів вищої освіти у процесі діяльності органів студентського самоврядування.

По-третє, цінним вважаємо обґрунтування автором сутнісних та функційних характеристик соціальної компетентності студентів ЗВО та її структурних компонентів.

По-четверте, науково і методично вагомими та актуальними, на часі, є ідеї автора, щодо зміни рольових функцій керівника, куратора і викладача від традиційної ролі експерта-наставника до інноваційної ролі фасилітатора – лідера та учасника освітнього процесу; створення в студентському самоврядуванні спеціального органу, що сприятиме формуванню соціальної компетентності студентів на основі координації спільних дій студентів,

адміністрації ЗВО, різнопрофільних соціальних інституцій, розробки та реалізації різноманітних соціальних програм і проектів, включення в різні види соціальних практик.

На підставі висвітленого констатуємо, що дисертаційну роботу виконано на високому науково-теоретичному та методичному рівнях. Усі положення роботи якісно аргументовані й підкріплені посиланнями на відповідні джерела; висновки, представлені у дисертації, свідчать про цілісність і логічну завершеність дослідження та відповідають поставленим завданням. Дисертація написана доволі грамотно й оформлена згідно чинних вимог.

Разом з тим, дозвольте висловити певні зауваження до дисертаційної роботи Назмієва Антона Олександровича:

1. Узгодити: в об'єкті зазначено – процес формування..., проте формування і є процес. Дефініція «процес» заявлена в темі як процес діяльності органів... Необхідно узгодити дефініцію «процес» в об'єкті, предметі, меті, гіпотезі та ін. відповідно до теми дослідження.

2. Вважаємо, що методологічні виміри компетентнісного підходу, заявленого у п.1.1 можуть бути розширені з урахуванням напрацювань вітчизняних науковців у галузі соціальної роботи/соціальної педагогіки: Зверєвої І. Д., Данильчук Л. О., Тараненко І. та зарубіжних дослідників.

3. Таблицю 1.1. Варіативність наукових підходів до визначення поняття «соціальна компетентність та таблицю 1.2 Структура соціальної компетентності в наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених вважаємо за доречне структурувати з позицій підходів/наукових галузей авторів.

4. Вважаємо, що кількість заявлених діагностичних методик перевантажує експериментальну роботу, їх можна скоротити/узагальнити.

Висловлені зауваження мають дискусійно-рекомендаційний характер та не впливають на загальне позитивне враження від роботи. Вважаємо, що дисертація **Назмієва Антона Олександровича на тему: «Формування**

соціальної компетентності студентів закладів вищої освіти у процесі діяльності органів студентського самоврядування» (спеціальність 231 «Соціальна робота»), подана на здобуття ступеня доктора філософії цілком відповідає вимогам до написання такого типу робіт, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Рецензент:

д. пед. н., професор,

професор кафедри соціальної педагогіки

ДЗ «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка»

Лариса ДАНИЛЬЧУК

Підпис	<i>Лариса Данильчук</i>
Засвідчую	
Начальник відділу кадрів	<i>Ольга Нескитенко</i>
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"	

